

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
7.3.2022

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS VUODELTA 2021 MAKSETTAVIEN KANSALLISTEN KASVINTUOTANNON TUKIEN JA KOTIELÄINTUKIEN VALVONNASTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN 5 JA 18 §:N MUUTTAMISESTA

1 Yleistä

Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001), jäljempänä *tukilaki*, sekä maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013), jäljempänä *toimeenpanolaki*, 22 §:n 6 momentin ja 23 §:n 4 momentin nojalla on annettu valtioneuvoston asetus vuodelta 2021 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta (220/2021).

Valtioneuvoston asetuksessa säädetään vuodelta 2021 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta sekä tukien tarkemmista alentamisperusteista. Asetus koskee kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien tarkastamista, valvonnan järjestämistä sekä valvonnan seuraamuksia siltä osin kuin tukilaissa ja toimeenpanolaissa ei asiasta tarkemmin säädetä.

Tukien hallinnoinnissa ja valvonnassa käytetään soveltuvin osin yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 V osaston II luvussa säädettyä yhdenmukaista hallinto- ja valvontajärjestelmää. Yhdenmukaistamista hallinto- ja valvontajärjestelmästä säädetään tarkemmin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdenmukaistetun hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäamis- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 640/2014 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdenmukaistetun hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 809/2014.

2 Asetuksen pääasiallinen sisältö

Vuodelta 2021 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi.

5 §

Vuodelta 2021 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta annettua valtioneuvoston asetusta ehdotetaan muutettavaksi 5 §:n osalta, jossa säädetään paikalla tehtävien tarkastusten vähimmäismäärästä. Kyseisen pykälän 6 momentissa säädetään meijereitä ja maidon suoramyyntiä koskevista tarkastuksista. Nämä ovat valvontoja, jotka käytännössä tehdään tukivuotta seuraavan vuoden alussa. Covid-19- eli koronaviruspandemia ja siihen liittyvät poikkeusolot ja rajoitukset vaikuttavat tällä hetkellä näiden tarkastusten tekemiseen ja

todennäköisesti koronaviruspandemia vaikuttaa valvontojen suorittamiseen edelleen vuoden 2022 alussa, jolloin edellä mainitut meijereitä ja maidon suoramyynästä koskevat tarkastukset tehtäisiin.

Kansallisten tukien valvontaa tehdään mahdollisuuksien mukaan yhdessä EU-rahoitteisten tukien valvontojen kanssa. Koronaviruspandemian vuoksi Euroopan komissio on päättänyt valvontaa koskevista lievennyksistä, joista säädetään täytäntöönpanoasetuksista (EU) N:o 809/2014, (EU) N:o 180/2014, (EU) N:o 181/2014, (EU) 2017/892, (EU) 2016/1150, (EU) 2018/274, (EU) N:o 615/2014 ja (EU) 2015/1368 poikkeamisesta vuonna 2021 siltä osin kuin on kyse tietyistä yhteisen maatalouspolitiikan mukaisesti sovellettavista hallinnollisista ja paikalla tehtävistä tarkastuksista annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2021/725, jäljempänä *poikkeusasetus*. Poikkeusasetuksessa säädetään muun muassa poikkeuksista, jotka koskevat komission asetuksessa (EU) N:o 809/2014 säädettyjä yhdenmetyt hallinto- ja valvontajärjestelmän paikalla tehtäviä tarkastuksia. Poikkeusasetuksessa säädetään tältä osin muun muassa valvontavelvoitteen alentamisesta. Pääsääntöisesti valvontavelvoite alenee EU-rahoitteisten tukien osalta viidestä kolmeen prosenttiin. Siksi myös kansallisten tukien osalta olisi asianmukaista alentaa valvontamääriä.

Vuodelta 2021 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 6 momenttia ehdotetaan muutettavaksi Covid-19- eli koronaviruspandemian vuoksi. Paikan päällä tehtävien tarkastusten vähimmäismäärää meijereissä ehdotetaan alennettavaksi vuoden 2021 valvonnoissa kymmenestä prosentista viiteen prosenttiin.

18 §

Asetuksen 18 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että maidon tuotantotuen valvontaa tehtäisiin vain asiakirjatarkastuksena. Koronaviruspandemian vuoksi maataloilla ja meijereissä ei tehtäisi maidon tuotantotuen valvontaa paikan päällä vaan valvonta tehtäisiin asiakirjatarkastuksena. Maidon suoramyynnin tarkastus tehtäisiin myös vain asiakirjatarkastuksena.

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 28.3.2022.

3 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetulla asetuksella ei arvioida olevan vaikutuksia valtion talousarvioon.

4 Lausunnot

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto Ruokavirastolta, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä ja Maaseudun Kehittäjät ry:ltä.

Lausunnon antoivat Ruokavirasto ja Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry. Ruokaviraston lausunnon perusteella muutettiin 18 §:n 1 momenttia siten, että maidon tuotantotuen valvonta tehdään meijerin osalta vain asiakirjatarkastuksena. Koronaviruspandemiatilanteen takia valvonnat nähdään tarkoituksenmukaiseksi tehdä valvonnan osapuolten terveysturvallisuus huomioiden pelkästään meijerin toimittamien asiakirjatietojen perusteella. Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:n lausunnossa asetusehdotusta pidettiin asianmukaisena.

5 Laintarkastus

Asetusehdotus on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa.